

Asia: VN/23400/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien, valmiuslain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

1. Järjestämisvastuun siirtoon liittyvät muutokset

a) Näkemyksenne asiakastietojen käsittelyä, käyttöoikeuksia, tiedonsaantioikeuksia sekä työvoimaviranomaisen hankkimia lisäosia koskevan sääntelyn täsmentämisestä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta: 112 §, 114 §, 120 §, 120 a § ja 125 §,

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta: 14 §,

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta):

Turun kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua tulevien työvoimaviranomaisen toimintaa säätelevästä hallituksen esityksestä. Turun kaupungin lausunnot annetaan 1.1.2025 Varsinais-Suomessa käynnistyvän 23 kunnan yhteisen Turun työllisyysalueen vastuukunnan roolissa.

Tiedonsaantioikeuteen ja asiakastietojen käsittelyyn liittyvä sääntely

Turun kaupunki kannattaa Turun työllisyysalueen vastuukuntana mahdollisuutta saada käyttöoikeus valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen toimeenpanon valmisteluun liittyvissä tehtävissä. Johtuen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen liittyvistä aikataulupaineista, eritoten vanhan URA-järjestelmän alasajon ja Asiantuntijan Työmarkkinatorin täysimittaisen käyttöönoton aikataulujen epävarmuuksista, on ensiarvoisen tärkeää, että tuleva viranomaisen pystyy perehtymään järjestelmäympäristöön siinä määrin kuin esimerkiksi järjestelmän perehdyttäminen ja käyttöönotto koko työvoimaviranomaisen alueella edellyttää.

Huomioimme myös, että esityksessä tehdyt lisäykset asiakastietojen käyttötarkoituksiin (s. 42, 112 §) ja käyttöoikeuksien myöntämiseen valtakunnallisiin asiakastietojärjestelmiin (s. 45, 14 §) ovat kannatettavia, sillä ne toisaalta edistävät kansainvälistä rekrytointia ja valtakunnallista neuvontaa ja toisaalta sujuvoittavat järjestämisvastuun sujuvaa siirtoa.

Yksityiskohtana pyydämme huomioimaan, että lainsäädännössä tulisi tarkentaa esityksessään TE-digin ja Asiantuntijan työmarkkinatorin nimeämiskäytäntöjä. Esitysmateriaalin sivulla 45 luodaan yhtäläisyys ko. järjestelmien/nimeämiskäytäntöjen välillä mutta Turun kaupunki on myös tietoinen hallinnon sisäisestä tavasta määritellä TE-digin terminä kattavan sekä Yleisen Avustusjärjestelmän (YA), Asiantuntijan työmarkkinatorin että (Asiakkaan) Työmarkkinatorin järjestelminä. TE-digi on myös lyhenteenä tarkoittanut pitkään Työ- ja elinkeinopalvelujen digitalisaatio -hanketta, jonka vastuulla ko. järjestelmien tuottaminen on. Toivomme asiassa tarkkuutta, jotta väärinymmärryksiltä vältytään jatkossa.

Kehittämisen- ja hallintokeskukseen liittyvä sääntely

Tehty esitys lain työvoimapalveluiden järjestämisestä 120 § pykälän sääntelyyn rajapintojen kehittämisestä ja ylläpidosta osana KEHA-keskuksen vastuulla olevia tietojärjestelmäpalveluja on tärkeä ja olennainen tarkennus KEHA-keskuksen tulevien vastuiden terävöittämiseksi. Myös viittaus mahdollisuudesta perustaa yhteiskehittämiseen keskittyvästä työllisyyden edistämisen neuvottelukunnasta on tervetullut esitys ja varmistaa sen, että järjestelmäinfrastruktuurin kannalta tuleville työvoimaviranomaisille mahdollistetaan niin tarvittaessa ja toivottaessa asiaan kuuluva yhteistyön kanava.

Vastaavasti pykälän 120 a § osalta Turun kaupunki suhtautuu kriittisesti KEHA-keskukselle esitetystä lisäystä toimivallasta kieltäytyä lisäosan liittämistä valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen ”päällekkäisyyden” johdosta. Perustelemme asiaa seuraavassa.

Ensinnäkin hallituksen esityksessä viitataan HE 207 /2022 vp säännöskohtaisiin perusteluihin osoituksena siitä, että alkuperäinen ”tarkoitus” on ollut kieltää ”päällekkäisten” lisäosien liittämiseen asiakastietovarantoon. Vaikka yksittäiset lausunnot silloiseen hallituksen esitykseen ovatkin asiasta kantaneet huolta, emme yhdy esitettyyn arvioon asiassa.

Toiseksi esitys antaisi KEHA-keskukselle toimivallan arvioida, mikä päällekkäisyys olisi sen mielestä liian suuri tai riittävän ”vähäinen” (s.43), joko liittämisen hyväksymisen tai kieltämisen kannalta. Lisäksi koko päällekkäisyyden määritelmä jää esityksessä epäselväksi ja antaa sikäli KEHA-keskukselle hyvin laajat valtuudet arvioida asiaa omista lähtökohdistaan ja näkökulmistaan katsottuna. Tällaista tulkinnanvaraisuutta ei Turun kaupungin näkökulmasta voida jättää lainsäädäntöön. Lähestymistapa on siltäkin osin tuleville työvoimaviranomaisille epäedullinen, että järjestäjäkokonaisuutta kehitetään edelleen eikä tuleva viranomainen pysty tällä hetkellä tekemään kattavaa arviota siitä, minkälaisia päällekkäisyyksiä sen pitäisi omissa pyrkimyksissään välttää välttääkseen kieltäviä päätöksiä. Tilanne olisi epäedullinen työvoimaviranomaiselle sekä käytännön toiminnan että talouden suunnittelun osalta.

Kolmanneksi esityksessä vahvistetaan jo muilla tavoin KEHA-keskuksen vastuuta ja kykyä ohjata työvoimaviranomaisia ja näiden toimintaa lisäosien osalta. Tietoturvaan, tietosuojaan, ymv. selkeästi perusteltaviin ja teknisiin ominaisuuksiin perustuva toimivalta on kannatettavaa kokonaisuuden integriteetin kannalta. Mikäli työvoimaviranomaisten hankkima lisäosa täyttäisi edellä mainitut, KEHA-keskuksen kerran määrittelemät vaatimukset, ei näkemyksemme mukaan ole perusteltua, miksi KEHA-keskuksen tulisi voida kieltää työvoimaviranomaiselta tällaisen lisäosan liittämisen osaksi kokonaisuutta. Ohjenuorana tulisi olla, että KEHA-keskuksen toimivaltaa ja päätöksentekovoimaa ei tule ulottaa tilanteisiin, joissa työvoimaviranomaiset luovat omilla ratkaisuillaan omiin tarpeisiinsa soveltuvia järjestelmiä, jotka noudattavat KEHA-keskuksen toimesta määriteltyjä lisäosien vaatimuksia. Tietoturva- ym. tekijöistä pohjaava toimivalta lisäosan liittämisen kieltämisestä olisi riittävä tapa varmistaa kokonaisuuden toiminta.

Lausumme oheisen huomioiden yleisesti, että valtionhallinnon tulee TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelun aikana sekä edelleen ja erityisesti 1.1.2025 alkaen tukea toimintansa aloittavia työvoimaviranomaisia tietojärjestelmiin liittyvien tehtäviensä ja vastuidensa kautta. Mikäli tämä perusajatus arvioidaan haastavaksi valtiohallinnon resurssien näkökulmasta, tulee valtion puuttua tämän pohjalla oleviin juurisyihin, esimerkiksi hallinnon alan sääntelyä keventämällä. Käytännössä esitys loisi tässä muodossa KEHA-keskukselle mahdollisuuden kieltäytyä kehittämästä lisäosakyvykkyyksiä perustelemalla tätä resurssipuutteilla. Tältä osin esitystä tulee muuttaa ja myös avata nykyistä tarkemmin KEHA-keskuksen toimintojen, kehittämistyön, resurssitilanteen ja resurssien allokointia, eriyttäen entistä selkeämmin laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä sille määritellyt tehtävät muista tehtävistä.

KEHA-keskuksen päätökset olla tuottamatta tiettyä tietojärjestelmäpalvelua, joko perustellen asiaa esim. resurssipulalla tai täysin perustelematta, ovat tuottaneet ja tuottavat jatkossakin aina moninkertaisia kustannuksia työllisyyspalvelujen viranomaisten toiminnassa, kun kaikki työvoimaviranomaiset joutuvat näissä tapauksissa tuottamaan ko. palveluita erikseen. Tämä tilanne on jo realisoitunut kahdesti valmisteluvaiheen aikana eikä trendi tältä osin ole rohkaiseva. Yhdymme tältä osin vakavasti Kuntaliiton huoleen asiassa ja katsomme, että kaikessa työllisyysviranomaisten kehittämistyön resurssoinnissa tulee kuulua kokonaistaloudellisuuden näkymä.

Toistamme lisäksi Helsingin kaupungin esittämän huolen; työvoimaviranomaiset joutuvat tämän hetken tiedon perusteella rakentamaan korvaavia järjestelmiä esimerkiksi YA-järjestelmästä työvoimaviranomaisten käyttöön toimitettavien taloustietojen käsittelyyn. Hallituksen esityksessä 207/2022 YA-järjestelmästä todettiin sitä käytettävän ”hakemusten, päätösten ja maksatusten käsittelyyn.” Työvoimaviranomaisten käyttöön tulevassa tietojärjestelmäkokonaisuudessa YA-järjestelmää ei hallituksen esityksestä 207/2022 poikkeavalla tavalla voida kuitenkaan käyttää maksatusten käsittelyyn. Työvoimaviranomaisten tulee itse rakentaa maksatusten käsittelyn järjestelmä. Kuntien täytyy myös itse muuntaa KEHA-keskuksen toimittama tietoaaineisto itselleen sopivaksi, sillä KEHA-keskus ei arvionsa mukaan pysty toimittamaan tietoja kuntien edellyttämässä formaateissa.

b) Näkemyksenne siirtävistä sopimuksista sekä tuki- ja korvauspäätöksistä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaansaattamista koskevan lain muuttamisesta 10 ja 11 §):

Turun kaupunki lausuu, että kirjaus siirtyvien valtion korvausvastuusta tuki- ja korvauspäätöksistä aiheutuvista kustannuksista siltä osin kuin työvoimaviranomaisille siirtyy niitä järjestämisvastuun siirtoa edeltävältä ajalta ei ole riittävä. Korvaukset eivät voi olla sidottuja valtion talousarvioon vaan niiden on perustuttava täysimääräisesti todellisiin kustannuksiin. Valtion tulee sen kokonaisvastuun varmistamiseksi myöntää kustannuksiin riittävä määräraha momentille 32.30.51 vuoden 2025 talousarvioesityksessä.

c) Näkemyksenne valtiolta kuntaan siirtynyttä henkilöstöä koskevaan muutosehdotukseen

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaansaattamista koskevan lain muuttamisesta 6 §):

Hallituksen esityksessä ehdotetaan ja todetaan, että ”valtiolta liikkeenluovutuksella siirretyn henkilön siirtäminen edelleen työllisyysalueen sisällä toisen kunnan palvelukseen, katsottaisiin liikkeenluovutukseksi vuoden 2025 ajan. Liikkeenluovutusta sovellettaisiin tilanteessa, jossa kuntien välisiä sopimuksia henkilöstön sijoittumisesta olisi tarpeen tarkentaa vielä valtiolta kuntiin tapahtuneen liikkeenluovutuksen jälkeen. Muutos mahdollistaisi sen, että vastaanottava kunta voisi ottaa siirtyvän henkilön palvelukseensa ilman julkista hakumenettelyä. Tämä vähentäisi rekrytointiprosessiin liittyvää kunnan työtä sekä edesauttaisi tarkoituksenmukaisten järjestelyjen toteutusta työvoimapalveluiden järjestämisessä.”

Turun kaupunki allekirjoittaa esityksessä kuvatut perustelut ja näkee esitetyt muutokset kannatettavana. Muutokset antavat tuleville työvoimaviranomaisille pelivaraa työllisyysalueiden palvelutuotannon suunnitteluun ja mahdollisiin muutoksiin vuoden 2025 aikana.

Mikäli esitetyt muutoksia ei tehtäisi, syntyisi merkittäviä aikataulullisia haasteita reagoida loppuvuonna 2024 saatavaan lopulliseen tietoon siirtävästä henkilöstöstä. Ilman muutosta henkilöstön sijoittumisesta sopiminen työllisyysalueen sisällä ja henkilöstön tosiasiallinen siirtäminen liikkeenluovutuksen jälkeen tulisi myös hyvin haastavaksi. TE2024-uudistuksen yleisten tavoitteiden saavuttamisen, palvelujen hallitun siirtymän ja henkilöstön edun kannalta muutos on täten välttämätön.

Turun työllisyysalueella ollaan siirtämässä sopimus pohjaisesti henkilöstöä myös muiden kuntien kuin Turun kaupungin vastuukunnan palvelukseen. Yhdymme tämänkin perusteella hyvin painokkaasti hallituksen esityksessä kirjattuun oheiseen sellaisenaan: ”Säännös turvaa valtiolta siirtyvän henkilöstön asemaa siten, että kunta voi ottaa henkilön palvelukseensa ilman julkista hakumenettelyä ja henkilö säilyttää siirrosta huolimatta sen virkasuhteeseensa kuuluvat etuudet. Säännös parantaisi valtiolta siirtyvien keskinäistä yhdenvertaisuutta.”

d) Näkemyksenne muista järjestämismääräysten siirtoon liittyvistä ehdotuksista:

Näemme kannatettavana Lain työvoimavirasto- ja palveluiden järjestämisestä 13 § tehtävän muutoksen, jolla työvoimaviranomainen voi antaa sopimuksella kuntalain 54 §:ssä tarkoitettulla tavalla työvoimaviranomaisen tehtäviä toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös muussa laissa työvoimaviranomaiselle säädettyjä tehtäviä. Siirtävistä TE-palvelutehtävistä säädellään suoraan tai välillisesti merkittävässä määrin myös muissa lakikokonaisuuksista, joten esityksellä varmistetaan työvoimaviranomaiselle kyky luoda toimiva palveluprosessi toimivaltaa Kuntalain 54 §:n kautta vastaanottavien kuntien kesken ilman, että viittaukset eri lainsäädäntöihin ja niistä kumpuavat osatekijät tuottavat työvoimaviranomaiselle haasteita prosessien valmistelussa.

2. Työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavat muutokset

Näkemyksenne työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavista muutoksista

(Laki työvoimavirasto- ja palveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta 32 §, 33 §, 44 - 47§ ja vastaavat muutokset laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta 2 luvun 6 §, 3 luvun 3 - 6 §):

Yleisesti ottaen Turun kaupunki toteaa, että hallituksen esityksen muutokset palveluprosessiin eivät merkittävästi yksinkertaista tai vähennä henkilöasiakkaan palveluprosessin säätelyä. Hallituksen esityksessä HE 167 /2021 vp säädetty palveluprosessi säilyy edelleen yhtä monimutkaisena niin asiakkaan kuin työllisyysviranomaisenkin näkökulmasta kuin aiemmin.

Hallituksen esityksessä perustellaan siinä tehtyjä valintoja sillä, että esityksen täytyy noudattaa Uudistuksen P3C1R1 ”Pohjoismainen työvoimavirasto- ja palveluiden malli” mukaisia välitavoitteita ja tavoitteita, sanalla sanoen mallille asetettua noin 10 000 henkilön työllistymisen edistämisen tavoitetta ei tule vaarantaa eikä arvioitua työnhakuhaastattelujen vuosittaista kokonaismäärää tulisi vähentää sille asetetusta vähimmäismäärästä. Hallituksen esitys siis perustelee palveluprosessin ja erityisesti siihen sisäkirjoitettujen työnhakuhaastattelujen suuren määrän olevan elementti, johon hallituksen esityksessä ei voida puuttua.

Tämän huomioden, Turun kaupunki lausuu seuraavaa kuntien lukumäärän perusteella suurimman työvoimaviranomaisen vastuukuntana: Työ- ja elinkeinoministeriön esityksen tulee olla nykyistä kunnianhimoisempi palveluprosessin keventämisen, resurssien tarkoituksenmukaisemman käytön ja Kuntapolitiikalle asetetuista hallitusohjelman tavoitteiden näkökulmasta (”Kaikkien kuntien toimintaedellytyksiä vahvistetaan jatkamalla normien purkamista nykyisestä kuntien

tehtäväkentästä.”). Vaatimus perustuu kuntien laajentuneeseen vastuuseen työnhakijoiden etuuksien rahoituksessa niin yleisesti kuin palvelujenkin ajalta. Työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla on esittää palveluprosessiin viranomaisen työtä aidosti helpottavia ja harkintavaltaa tuovia ratkaisuja, jotta kunnilla on tosiasiallinen mahdollisuus edistää työllisyyttä kohdennetuilla ja paikallisiin työmarkkinoihin sopivilla palveluilla TE-palvelut 2024 -uudistuksen tavoitteiden mukaisesti.

Esitykseen tulee sisältyä elementtejä, joilla henkilöasiakasprosessissa pystytään huomioimaan nykyistä paremmin erilaiset työllisyyspalvelujen asiakaskohderyhmät ja joilla työvoimaviranomaisen pystyy itse määrittelemään, mihin asiakaskohderyhmiin se tulee kohdistamaan asiakaspalveluresurssejaan. Tämä olisi mahdollista esittämällä Lakiin työvoimapalveluiden järjestämisestä muutoksia esimerkiksi työnhaku- ja täydentävät työnhakukeskustelujen sisältöihin (35 – 36 §E 167/2021, 2 luku, 8 – 9 §) tai työnhakuvelvollisuuteen (44 – 48 §), prosessia yksinkertaistaen ja harkintavaltaa lisäten. Vetoamme asiassa Valtionhallinnon tarkastusviraston toteuttamaan selvitykseen ja sen havaintoihin palveluprosessin soveltumattomuudesta eri työnhakijakohderyhmien palvelutarpeen huomioimisessa.

Esitetty mahdollisuus työnvoimaviranomaiselle jättää työnhakijan työnhaku- ja täydentävät työnhakukeskustelut järjestämättä, mikäli tämä on aloittamassa kolmen kuukauden kuluessa kokoaikaisena työnä pidettävän työn, päätoimisen yritystoiminnan, oman työn, päätoimisen opiskelun, varusmies- tai siviilipalvelun tai perhevapaan kolmen kuukauden kuluttua, on positiivinen muutos. Sellaisenaan se on kuitenkin riittämätön, ehdoton minimi palveluprosessin korjaustoimena. Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa linjattua palveluprosessin keventämistä ei hallituksen esityksessä tapahdu miltään muulta osin.

Tosiasiallisesti esitetyn poikkeuskategorian luominen aiheuttaa palveluprosessin monimutkaistumisen. Vaikka esitys on asiakaskohderyhmän näkökulmasta kannatettava, kuormittaa esityksen mukainen monimutkaistuva lainsäädäntö edelleen viranomaispalvelua tekevää asiantuntijaa, mikä puolestaan johtaa työvoimaviranomaisen kuormituksen kasvuun. Käytännössä virkailijalle annettava harkintavalta vähentää työvoimapalveluiden rajallista resurssia pois niiltä asiakkailta, joiden palveluun hallitus pyrkii kohdentamaan enemmän resursseja.

Havainnollistamme esitetyssä, muutetussa palveluprosessissa säilyvää monimutkaisuutta ja kaavamaisuutta esimerkin kautta: työvoimaviranomaisen asiantuntijan ei ole esityksen mukaan mahdollista käyttää esitettyä lisättyä harkintavaltaa silloin, kun työnhakija on aloittamassa osaaikatyön, jossa työaika on alle 80% alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän työajasta. Tätä suuremmissa työajassa harkintavaltaa taas voidaan käyttää. Palveluprosessin epätarkoituksenmukaisuus säilyy siis edelleen sellaisten osatyökykyisten henkilöiden osalta, jotka eivät pysty oman tilanteensa johdosta työskentelemään täysiaikaisesti. Tämänkaltaisiin epäkohtiin tulisi puuttua nykyistä esitystä perusteellisemmalla tavalla, huolimatta Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan liittyvistä rajoitteista (s. 29 –31).

Lisäksi Turun kaupunki lausuu, että hallituksen esityksessä tehtyä muutosesitystä, että ”täydentävät työnhakukeskustelut tulisi järjestää nykyisen kolmen kuukauden aikajakson sijaan kahden viikon välein”, ei tulisi edistää jatkovalmistelussa tällä tavalla, koska se on ristiriidassa asiakasprosessin keventämisen ja joustavoittamisen kannalta. Mikäli täydentävien työnhakukeskustelujen sääntelyä tullaan esityksessä avaamaan, tulisi samassa yhteydessä avata harkittavaksi sääntelyn keventäminen niiden kohderyhmien osalta, joiden täydentävien työnhakukeskustelujen määrä on jo tälläkin hetkellä etukäteisarvioita pienempi (s. 10). Turun kaupunki ei pysty arvioimaan, miksi ohjaavan ministeriön ”tilastoista ei ole saatavilla (tietoa siitä), painottuuko keskustelujen järjestämättä jättäminen johonkin tiettyyn työnhakijaryhmään.” Esityksen tekevän ministeriön tulisi näkemyksemme mukaan analysoida ilmiön syitä nykyistä tarkemmin. Tällaisen analyysin kautta voisi syntyä merkittävää ymmärrystä nykyisen palvelumallin ongelmista, jota voisi hyödyntää hallituksen sisällön jatkovalmistelussa.

3. Muut ehdotettavat muutokset

a) Näkemyksenne työttömyysturvalakiin sisältyvistä muutoksista:

Pidämme esitettyjä muutoksia työvoimapolitiittisesti moitittavasta menettelystä lain 9 §:ään perusteltuina ja olennaisina liittyen esitettyihin henkilöasiakkaan palveluprosessin muutoksiin. Yleisesti on kuitenkin huomioitava, että työnhakijan korvauksettoman määräajan sääntely näin esitettyinä lisää edelleen työvoimaviranomaisen asiantuntijatyön monimutkaisuutta palveluprosessin sääntelyä lisäämällä, mihin otimme jo kantaa palveluprosessiin ehdotettavista muutoksista lausuessamme.

b) Muut mahdolliset näkemyksenne esitysluonnoksesta:

Turun kaupunki haluaa kiinnittää työ- ja elinkeinoministeriön huomion mm. Helsingin kaupungin esittämiin seuraaviin muutostarpeisiin työvoimapalveluiden järjestämistä koskevassa lainsäädännössä, joihin ei ole esitetty tehtäväksi muutoksia lausuttavana olevassa esitysluonnoksessa.

55+ -paketin sääntelyn keventäminen.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin lisättiin Sanna Marinin hallituksen aikana yli 55-vuotiaita koskevaa muutosturvakoulutusta koskeva 5a luku, joka on sisällytetty työvoimapalveluiden järjestämisestä annettuun lakiin luvuksi 8. Säädetyn yli 55-vuotiaille suunnatun muutosturvakoulutuksen toteuttaminen on osoittautunut hallinnollisesti erittäin raskaaksi ja kalliiksi. Se ei täytä julkiselle työvoimapalvelulle asetettavia vaikuttavuusodotuksia eikä vastaa muun palvelutuotannon kustannus-hyötysuhdetta. Toteutetut koulutukset edellyttävät suuria resursseja palveluiden järjestämiseksi ja hallinnoitavaksi. Koulutusten toteutushinnat ovat merkittävästi tavallista koulutushankintaa suurempia.

55+ -kohderyhmään kuuluvilla irtisanotuilla on subjektiivinen oikeus muutosturvakoulutukseen, mikä on vastoin työvoimapalveluiden yleistä toimintamallia, jossa työnhakijoita ohjataan palveluihin heidän palvelutarpeensa perusteella. Muutosturvakoulutuksessa nykyinen lainsäädäntö johtaa

tarpeettomaan ja kalliiseen koulutukseen henkilöille, joiden työllistymisdennäköisyys olisi hyvä, aiheuttaen samalla pitkän lukkiutumisaikutuksen. Työ- ja elinkeinoministeriön tulisi viipymättä ryhtyä lainvalmisteluun, jonka tavoitteena on työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain luvun 8 kumoaminen.

Otto-oikeuden rajaaminen

Kuntalain 92 §:n 5 momentin 2 kohdassa ylemmän toimielimen otto-oikeuden ulkopuolelle on rajattu yksilöön kohdistuvat opetustoimen, terveydenhuollon ja sosiaalitoimen asiat. Julkisten työvoimapalveluiden siirtyminen muodostaa mainitun säännöksen päivitystarpeen yksilöön kohdistuvien työvoimapalveluiden rinnastuessa luonteensa puolesta muihin vastaaviin otto-oikeuden ulkopuolelle rajattuihin tehtäviin. Otto-oikeus vaikuttaa aiheuttavan tulkinnallisen tilanteen 134 §:n (oikaisuvaatimus) tulkinnan kannalta erityisesti liikelaitoksen kontekstissa. Yhtäältä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain mukaisesti muutoksenhakuun sovelletaan hallintolakia, mutta toisaalta otto-oikeuden olemassaolo voisi puoltaa toimielinkäsittelyä.

Työttömyysturvalain tiedonsaantioikeus.

Suunnitelmaan kirjatun työllistymistä tukevan palvelun tuottajalta saatujen tietojen lisääminen TTL 13 luvun 1 §:n 1 mom. 4 kohdan tiedonsaantioikeuteen. Tällä hetkellä tiedonsaanti rajoittuu ainoastaan palvelulainsäädäntöön. Palvelun etenemisen ja tulosten lisäksi työvoimaviranomaisella voi olla tarve tiedustella palveluun osallistumista suunnitelman toteuttamisen näkökulmasta.

Virta Tatu
Turun kaupunki - Elinvoiman palvelukokonaisuus, Työllisyys- ja
yrityspalvelujen muutostiimi